QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-octavâ Novembris.

M. AMANDO DOUTE', Doctore Medico, Præside.

An Virago fœtum progenerat imbecillem?

I.

TAM stolidorum hominum, quàm sapientum quorumdam sermonibus innocens mulier sæpè vapulat. Namque ab illis ubique locorum dente maledico carpitur; despicatissimum animal ab iis & contemptissimum habetur. Ipse Aristoteles Philosophiæ laude clarus quantum ingenio, quantum eloquentiâ potest, incumbit ad depressionem, perniciemque mulieris: scilicet hanc ἄῤῥεν ἄγονον criminatur, hanc præter vota naturæ parentis in lucem suscipi scribit, quin etiam in dedecus & in opprobrium naturæ factam, non dubitat fœdissimum monstrum appellare. Qui remissiùs jam agunt cum fœminâ, vasculum esse garriunt, in quo semen hominis futuri conceptum, vitalis spiritus per orbem diffusi beneficio exsuscitetur. Mirum profectò matres à filiis tam malè excipi. Si rem ex æquo voluerimus æstimare, si de solâ Hypatiâ meminisse, quam ferunt ætatis suæ Philosophis longè superiorem, fatebimur maximam esse præstantiam fœminarum, nec aures ampliùs hisce malis dabimus Philosophis, quibus quum æs triplex circà pectus, nec formâ, nec elegantiâ muliebri moveri queunt. Quippè licet sinè controversiâ primæ viris deferantur in pluribus seu jure à naturâ dato, seu per vim acquisito; negari non potest fœmineas dotes virtute masculâ minus obscurari. Atque ut omittam cætera vel mentis, vel vitæ munia quæ tam nobiliter à mulieribus, quàm à maribus exercentur, generationis opus, fœminarum proprium & præstantissimum opus esse putaverim. Et verò quid aliud affert vir ad generationem, quam candentem spumam, quæ spuma vix aliqua modò esse videtur, si fides Anglo doctiori. Fœmina verò dat non ἵδρωμα turpe, salivali oris excremento vel oculorum lacrymis iniquè collatum, sed ovum illustre, sed materiam stabilem ex quâ jam jam homo novus progignatur. Illa sinu suo fæcundum germen complectitur, fovetque, donec numeris omnibus absolutum hominem in has auras emittat. Huic porrò generationis officio fœmina quæque feliciter non vacat. Quæ staturâ major, numero sobolis plerumque minor. Quæ niveo candore cutis mage conspicua, non prælucet fæcunditate clariori. Quod te fortassis in admirationem traducat, sunt è fœminis nonnullæ, quæ bellè nu-

triurtur, quæ artuum robore præſtant, quæ ſanitate gaudere videntur florenti, quarum etiam non caſtiganda ſegnitas vel quum veneri litandum, vel quum equitandum: Quæ tamen ἐκ τῆς φρατρίας καὶ ἑστίας è tribu ſunt & curiâ ſterilium aut paucos omninò liberos & admodum imbecilles progenerant.

I I.

GENERATIONIS opus, Dei ſatoris ſuſpiciendum opus. Quis enim glandem videat, nec miretur, ex initiis tam exilibus nemorum decus arborem naſci, quæ ſublimi vertice vicina propè feriat ſydera. Sed quiſquis humanum ſemem ſpeculabitur, ægrè ſibi perſuaſurus eſt, ex hac rudi mole virum fieri multis ex partibus conflatum arte mirâ perfectis. Ut autem vivat ſemen ac ſoboleſcat, magni refert, quibus ex fontibus manet, quibus vaſis excipiatur, Si fontes impuri, venus frugiperda, vel vitiis proles deformis futura. Si vaſa compreſſa & contracta nimìs, artus pueriles difficillimè fingentur, debitum non capient incrementum. Sed ſicut ea ſolum rident prata, quæ ſalientis aquæ rivis irrigantur; ita nullos ex ſemine fructus habere poſſumus, niſi multus humor ad uterum fluat, quô ſitiens puellus recreetur, ἡ δὲ ὑγρότης καὶ ἡ σύμφυτος καὶ ἡ ἐπακτὸς, σπερματικόν. Hinc venas & arterias plures provida natura fecit, ut purpureus liquor jugi fluxione currat ad placentam: moxque hoc dulciori ſucco ab umbilici vaſis accepto paſcatur infans ad ſatietatem. Nec enim iis aſſentior, qui fœtum utero captivum nutriri putant ſeu lacte per os, ſeu ſero per cutis poros immiſſo. Quod ſi non ſuppetit hæc ſanguinis ubertas, fieri nullatenùs poteſt, benè ſe ſe habeat infelix propago. Nam quemadmodùm in annonæ penuriâ ſedet in ore pallor & macies in corpore. Quemadmodùm feriis eſurialibus corpus languet deſtitutum cibo familiari: ſic puer materni ſanguinis inops, nuſquam valet, nuſquam colligit vires neceſſarias, quibus membra confirmentur ac demum victor ovans ex uteri carcere prorumpat.

I I I.

NON eadem ſors, non una conditio fœminarum. Alia eſt quæ os habitumque Deæ ſimilis. Alia eſt quam frontis honos eximiè commendat. Illa neceſſariò colitur, hæc amatur neceſſariò. Quædam eſt quæ ſtertit ad multam diem, quæ fuſum torquet ingloria. Quædam eſt quæ res arduas jugiter animo voluit, quæ matutina, quæ ſedula muſis operam navat. Eſt quæ laboris impatiens, niſi fortè venerei. Eſt quæ firmis lacertis quodlibet opus & onus fortiter ſuſtinet. Hâc inſigni virtute corporis, mulier à muliere poteſt æquiſſimè diſparari. Quod ſi venas hujus utriuſque generis tenere ſtudeas, facili negotio capies, quanto diſtet à ſe ſe invicem intervallo. Scilicet illa domo concluſa pedem foràs non effert, hæc audax omnia perpeti, latebras tecti fugit. Illa ſolem æſtivum æque ac hybernum cavet; hæc gaudet liberiore campo ſeu dum Zephiri molles in aëre ludunt, ſeu dum unà Euruſque Notuſque ruunt. Illa perpetuo abundat otio; hæc ubique operoſa virilem patientiam in operibus æmulatur, induſtriam aquat; quodque viro ſimillima, Virago celebratur. Rara in terris avis, ſic à naturâ comparata mulier, nec fortè pluris æſtimanda mulier; ſi ratio fœcunditatis habeatur, ex quâ laus maxima fœminis accedit. Et verò licet deliniri ſæpè ſoleat præſentis amoris voluptatibus: illa tamen pretioſum amoris pomum vix legit. Dum alterius ſexûs dotes ipſi tribuit natura, videtur has ipſi negaſſe virtutes, à

quibus habent cæteræ mulieres quod matres salutentur. Et quidem ut generosa parens filios procreet, locos habeat commodos oportet proli gestandæ. Hi verò loci debent ita esse affecti, ut pro re natâ modò contrahantur, modò protrahantur. Contrahuntur, ut acceptum semen incalescat: sicque motus fiat ad secretionem partium confusarum. Protrahuntur, ut crescat, ut augeatur conceptus. Nec satis mater optima sanguineos latices effundere tenetur, ut alimenti, simulque augminis materiam filio suppeditet: alioquin susceptæ proli minùs providere, minùs implere suas partes dicetur. Verùm hæc ambo cæterarum fœminarum ornamenta desiderantur in Viragine, quemadmodùm & in prosedâ, ac veteranâ virgine quæ ἀθάρης vixit: quapropter mirum videri non debet, si robusta mulier, aliquandò conceptum nesciat, aut saltem si nullius dignitatis nullius pretii sobolem enitatur.

IV.

EMINENS robur, Athletarum virtus eminens necnon & fœminarum quarumdam. Robur exercitio potissimùm acquiritur, à quo induratur omne corpus: naturæ tamen donum est splendidius. Maximè pendet ab affectione quadam nervorum, membranarum ac ligamentorum quâ fit ut harum partium stamina sibi cohæreant ac continuentur, atque ita motus quosque ferunt sinè metu disjunctionis. Quantam enim esse putas cohærentiam vinculorum, quibus vertebræ dorsi colligantur, dum quis enorme pondus per urbis compita strenuè bajulat. Sed multo nec fugaci spiritu cava nervorum debent repleri quo diutiùs & alacriùs exerceantur. Hinc qui jejunus, non laborat constanter, hinc nisi vino madeant & utantur pane secundario quique, quorum præ cæteris nobilitatæ vires, intrà breve tempus animo deficiunt. Quibus igitur corpus extructum à naturâ, quod longi laboris tædia ferre queat, caleant illi plurimùm oportet, solidiora nacti sint ossa, nervos, membranas, ligamenta constantia strictiori compactione. Jam verò si rem æquâ lance libremus, an crediderimus? excellens robur conveniat unâ cum inextinguibili fœcunditate. Certè nemo sapiens, hæc disjuncta duo componere meditetur. σόμα μητρας ζυμμεμυκὸς Viragini sæpè numerò contingit ex corniolâ quasi duritie connatâ. Undè σρυφναὶ velut adstrictiores & compactiores virile semen difficiliùs exsugunt. Sed membranæ quibus constat uterus Viraginis, indolem referunt aliarum partium spermaticarum ex quibus ipsius corpus coagmentatum; duriores sunt illæ, quam ut pateant satis tempore prægnationis: adeòque uteri parietibus facilè puer inhabitet. His nimirùm angustiis loci compressior, sic tanquam injectis vinculis coercetur, undè nec liberè movetur, nec meritâ potitur usquam accretione. Sed qui spiritus συροειδὴς & τειχιοειδὴς inest præcordiis Viraginis, si recentem quotidiè sanguinem facit, eundem exsorbet quotidiè. Quod si parti cuidam optimi liquoris flamma vorax parcit, hæc sanè pauxillula, quâ tenuiter, quâ miserè famelicus alatur Embryon. Quæ ergò alibi natura suas opes effundit in nascituros manu quasi prodigâ, has ibi non nisi parcâ dat, ac impertitur. Has ideò conferre potes meritò fœminas cum arboribus, quæ ramos longè, latèque explicant, quæ frondescunt amœnè, quæ superbè comam ad cœlum extollunt, avaro tamen colono fructus reddunt admodùm ingratos.

V.

MULIEBRIUM locorum coarctatio multùm obest accretioni, perfectionique fœtûs. Id autem in dubium minimè revocaturus es, modò cum principe medicinæ dudùm observaveris, semina melonis aut cucumeris vitreo vase quodam exiguo contenta, non nisi degeneres fructus proferre. Sed si non nihil ad Bononienses canes attenderis, hos idcircò delicatulos, hos parvitate spectandos brevì rescies, quod recens nati quibusdam includantur arculis, ultrà quarum terminos quum artuum moles non distendatur, indè fit catelli non superent quandóque musculi magnitudinem. Alia si quæras exempla, quibus tibi declaratur manifestè, pro minori capacitate uteri minorem puellum obtineri. Non te moror, alia sunt. Si verbi gratiâ, mulier suum cælare velit amorem & quem prægnans mater filium alvo continet, ab omnium oculis removere studeat, universum abdomen strictissimè fasciat. Quod si testis oculatus fueris post hac hujus puerperii; videbis, nihil mollius nihil humilius hâc prole, quæ tunc editur ab iniquâ novercâ. Quod si exteriùs injecta vincula fœtui grave detrimentum afferunt: cur nativa contractio muliebris uteri parem effectum non sortiatur. Si quis demùm in animo tuo scrupulus residet; quo fit, minùs credas, juvenem, sanam, viribus cum valentiore viro pugnantem fœminam, tantum sanguinis fœtui suppeditare non posse quantum opus ut ipse saginetur, audi Medicum Dictatorem, hic te docebit, robustas mulieres μὴ καταμηνιῶδεας, tributum sanguinis rarò persolvere. Sed si ab oratore accipias omnia quæ tellus concipit semina, temperatione caloris oriri & augescere, quid ni putes? ab æstuosissimâ Viragine mancum ac debilem effectum producendum. Certè sicut sol matutinis horis benignâ luce multos è sinu terræ flores prolicit aliquandò, quos ipse vorat, dum spicula recta vibrat medio die, sic ex potentiori semine Viraginis factus puer, intrà breve tempus marcescit, ab eodem propè absumptus igne, à quo fuit eductus.

Ergò Virago fœtum progenerat imbecillem.

Domini Doctores disputaturi.

M. Ludovicus Gayant, Medicus Regis ordinarius.	*M. Claudius Berger.*	*M. Raphaël Maurin.*
M. Franciscus Vezou.	*M. Claudius Biendisant.*	*M. Petrus Cressé.*
M. Claudius Puylon.	*M. Dominicus de Farcy, Scholæ Professor.*	*M. Alexander Michaël Denyau, Professor Regius.*

Proponebat Lutetiæ JOANNES-FRANCISCUS FOY-VAILLANT, Bellovacensis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1688.

PARISIIS,
Apud Franciscum Muguet, Regis, & Facultatis Medicinæ Typographum.